

Panel: Doświadczenia – znaczenie funkcjonowania partnerstw JST, korzyści ze współpracy w obszarach funkcjonalnych

Tomasz Potkański
Zastępca Dyrektora Biura Związku Miast Polskich

23 listopada 2020

Dlaczego współpraca JST w obszarach funkcjonalnych (OF) jest korzystna?

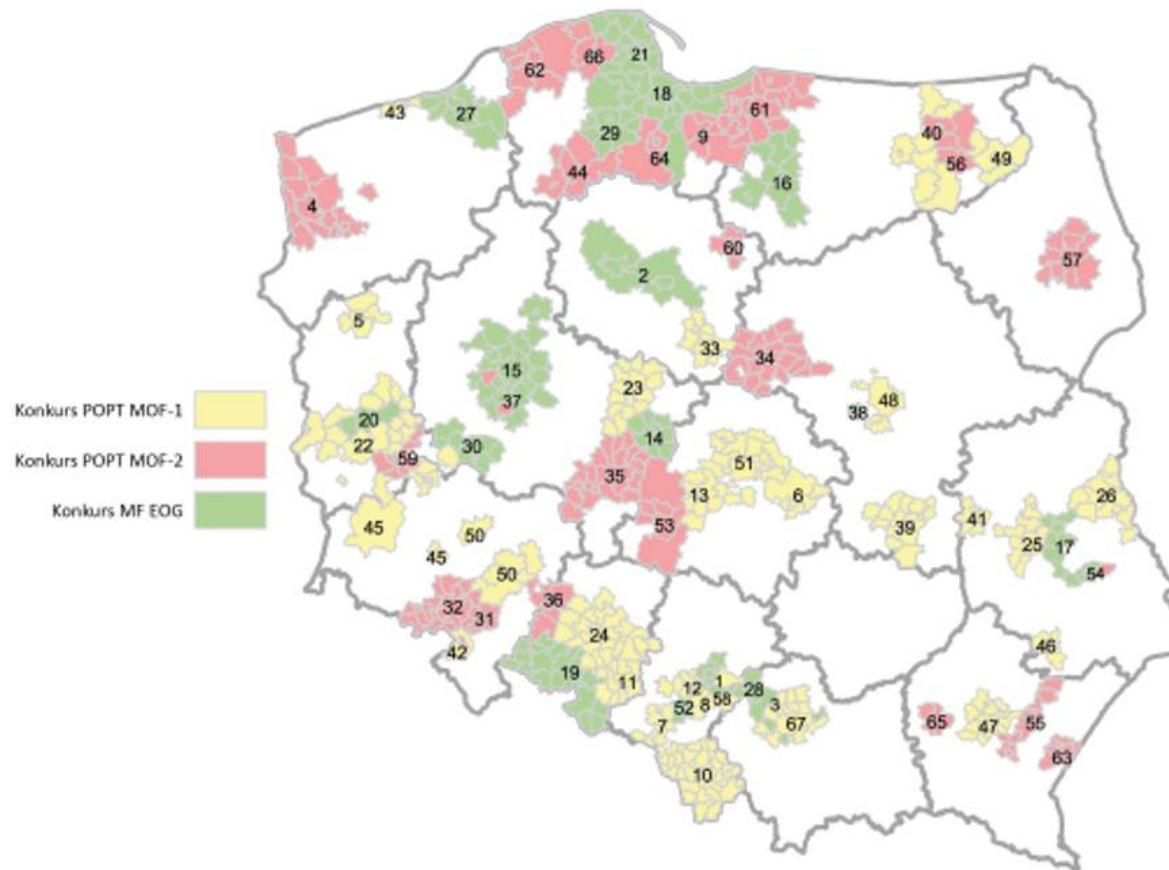
- 1) Lepsze przygotowanie do wykorzystania środków pomocowych Unii Europejskiej – w celu pokonania barier rozwojowych
- 2) Koordynacja, a w perspektywie **integracja dostarczania usług publicznych i rynkowych w OF** – w celu bardziej efektywnego wykorzystania potencjałów wewnętrznych *we współpracy z interesariuszami*

Cel 1:

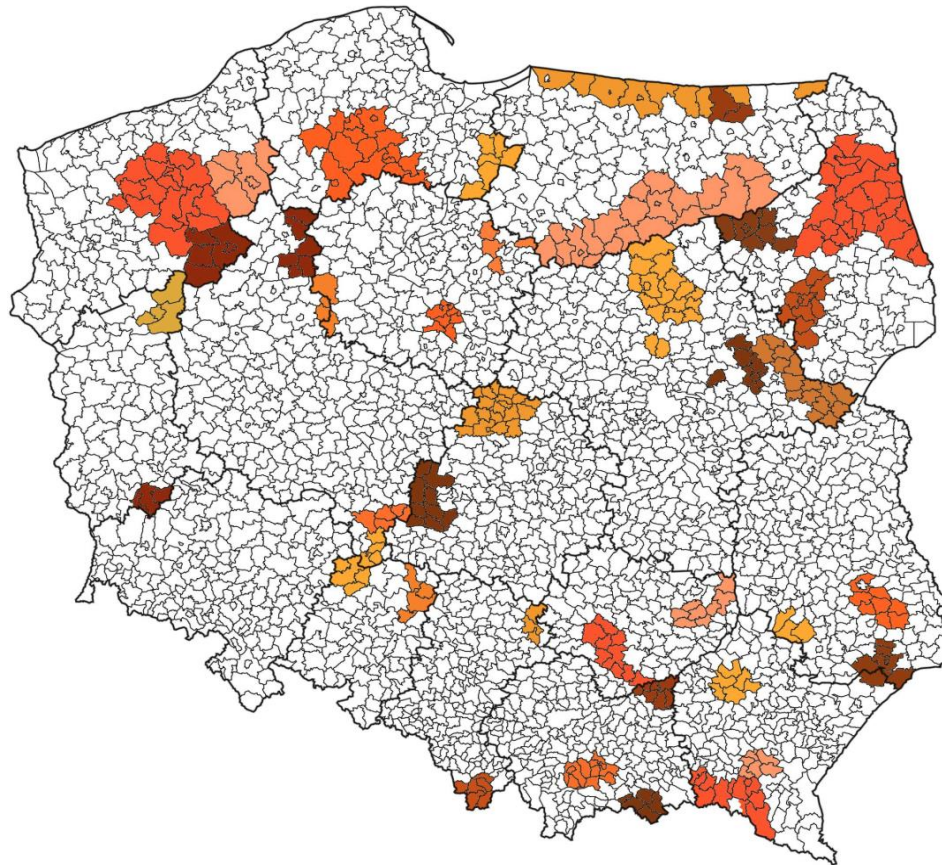
Lepsze przygotowanie do wykorzystania środków pomocowych Unii Europejskiej:

- Pozytywne doświadczenia konkursów dotacyjnych w latach 2012 – 2016 w ramach MF EOG oraz POPT
- Nowa instytucja współpracy: „porozumienie terytorialne”

Dotacje Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej na przygotowanie strategii miejskich obszarów funkcjonalnych 2012-2016 - Grantobiorcy konkursów: MF EOG i POPT

Mapa partnerstw samorządowych objętych projektem „Pilotaż Centrum Wsparcia Doradczego”

38 partnerstw
w skali kraju;
370 gmin i
powiatów

Cel 2:

Koordinacja lub integracja usług publicznych w OF

- **Dlaczego to ważne:** Obszary podlegające procesom marginalizacji względem centrów rozwoju
- **Przyczyny:** strukturalne zmiany o charakterze gospodarczym, społecznym i kulturowym
- **Bezpośrednie efekty:** Niska atrakcyjność tych obszarów jako miejsca zamieszkania dla osób młodych i aktywnych
- **Rezultaty:** procesy depopulacji i starzenia się społeczności lokalnych, spadek dochodów własnych, zmiana struktury popytu na usługi publiczne i wzrost kosztów jednostkowych, brak środków na rozszerzanie i podwyższenie jakości usług, spadek atrakcyjności jako miejsca lokowania inwestycji, a tam gdzie to ma jeszcze miejsce – niskiej jakości miejsca pracy

Cel: Zatrzymanie odpływu młodzieży – zbudowanie oferty w OF aby młodzież chciała wracać po ukończeniu nauki czy studiów

- Utrzymanie i wzmocnienie bazy ekonomicznej – w maksymalnym stopniu w oparciu o wykorzystanie endogennych (lokalnych) potencjałów - rozwój produktów lokalnych o wysokiej wartości dodanej; miejsca pracy wysokiej jakości
- Zapewnienie dostępności podstawowych usług (publicznych i rynkowych) i podnoszenie jakości usług; Nowe usługi dla osób starszych, wykluczonych
- Podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców OF (szkolnictwo zawodowe, Life-Long-Learning), rozwijanie przedsiębiorczości
- Dostępne mieszkania, w tym na wynajem
- Wzmocnienie lokalnego kapitału społecznego – współdziałanie JST z innymi sektorami (społecznym, gospodarczym), komunikacja

Odbudowa własnej zdolności do finansowania rozwoju:

➡ Obniżanie wydatków bieżących JST:

- Nowa infrastruktura powinna służyć całemu obszarowi (OF)
- Modernizacja istniejącej infrastruktury w celu obniżenia kosztów jej eksploatacji
- Zmiana organizacji i technologii świadczenia usług publicznych
- Integracja usług - rozwój wspólnej obsługi całego obszaru funkcjonalnego w poszczególnych dziedzinach usług publicznych dla zagwarantowania dostępności do usług o odpowiednio wysokiej jakości i przy akceptowalnym koszcie

Model współpracy w partnerstwach terytorialnych (2015)

– *narzędzie budowania kompetencji do zarządzania rozwojem*

- Standard 1 Skład partnerstwa z punktu widzenia jego potrzeb
- Standard 2 Diagnoza zasobów i konkurencyjności obszaru funkcjonalnego
- Standard 3 Analiza powiązań funkcjonalnych w zakresie usług publicznych na terenie obszaru funkcjonalnego
- Standard 4 Programy rozwoju dla obszaru funkcjonalnego (OF)
- Standard 5 Integracja usług publicznych i infrastruktury w OF
- Standard 6 Stopień integracji między dokumentami strategicznymi partnerów samorządowych partnerstwa
- Standard 7 Monitoring i ewaluacja działań partnerstwa
- Standard 8 Komunikacja partnerstwa z mieszkańcami i innymi interesariuszami OF
- Standard 9 Przestrzeń debaty i dialogu między partnerami oraz komunikacja wewnętrzna
- Standard 10 Wzajemne zaufanie

Model: Standardy współpracy nr 1-7

– *zarządzanie rozwojem strategicznym*

- 1 Skład partnerstwa z punktu widzenia jego potrzeb
- 2 Diagnoza zasobów i konkurencyjności obszaru funkcjonalnego
- 3 Analiza powiązań funkcjonalnych w zakresie usług publicznych na terenie obszaru funkcjonalnego (OF) jako element diagnozy
- 4 Programy rozwoju dla obszaru funkcjonalnego (OF)
- 5 Integracja usług publicznych i infrastruktury w OF
- 6 Stopień integracji między dokumentami strategicznymi partnerów samorządowych, a odpowiadającymi im dokumentami partnerstwa
- 7 Monitoring i ewaluacja działań

Model: Standardy współpracy nr 8-10 **– *zarządzanie relacjami w partnerstwie***

- 8 Komunikacja partnerstwa z mieszkańcami i innymi interesariuszami OF
- 9 Przestrzeń debaty i dialogu między partnerami oraz komunikacja wewnętrzna
- 10 Wzajemne zaufanie

1. Skład partnerstwa dostosowany do celów współpracy

Partnerska współpraca na danym terytorium zawiązuje się dla realizacji założonych celów publicznych i skupia podmioty z 3 sektorów (publicznego, społecznego i gospodarczego).

2. Diagnoza zasobów i potrzeb rozwojowych obszaru funkcjonalnego

Partnerska współpraca na danym terytorium opiera się na rzetelnych i okresowo aktualizowanych diagnozach dotyczących problemów, zasobów i konkurencyjności obszaru funkcjonalnego oraz kluczowych cech partnerów i całego partnerstwa

3. Analiza powiązań funkcjonalnych w zakresie usług na terenie OF (jako element diagnozy)

Kluczowym elementem diagnozy sytuacji partnerstwa działającego na danym terytorium jest analiza powiązań funkcjonalnych w zakresie dostarczania usług publicznych i rynkowych w granicach OF.

4. Programowanie rozwoju obszaru funkcjonalnego

Cele partnerskiej współpracy na danym terytorium osiąga się poprzez przygotowanie i realizację strategii rozwoju oraz programów sektorowych dla obszaru funkcjonalnego

5. Integracja usług publicznych i infrastruktury w OF

Maksymalne wykorzystanie wewnętrznych zasobów we współdziałaniu z interesariuszami będzie wymagało zdolności do koordynacji / integracji zarządzania usługami publicznymi i infrastrukturą w OF – podniesienie jakości i dostępności bez podwyższania kosztów jednostkowych

6. Integracja dokumentów strategicznych/operacyjnych partnerstwa i partnerów

Partnerska współpraca na danym terytorium dla swej skuteczności wymaga dostosowania odpowiednich dokumentów strategicznych i operacyjnych poszczególnych partnerów do wspólnie tworzonych dokumentów strategicznych i operacyjnych partnerstwa.

7. Monitoring i ewaluacja działań partnerstwa

Partnerska współpraca na danym terytorium powinna być poddana systematycznemu monitoringowi i okresowej ocenie, zwłaszcza pod względem adekwatności do potrzeb, skuteczności realizacji celów i efektywności działań.

8. Komunikacja partnerstwa z mieszkańcami i innymi interesariuszami OF

Partnerska współpraca na danym terytorium opiera się na rzetelnej wymianie informacji i opinii między partnerami a mieszkańcami i innymi interesariuszami, budując poczucie wspólnoty w OF

9. Przestrzeń debaty i dialogu między partnerami oraz komunikacja wewnętrzna

Dobra współpraca w ramach partnerstwa terytorialnego wymaga budowy i wzmocnienia przestrzeni debaty i dialogu między partnerami, poszerzania zakresu i form ich świadomego oraz odpowiedzialnego uczestnictwa w procesach planowania i zarządzania.

10: Wzajemne zaufanie partnerów

Partnerska współpraca na danym obszarze wymaga wzajemnego zaufania, partnerskiego i podmiotowego traktowania się partnerów oraz współodpowiedzialności za stan i rozwój OF.

Narzędzie do samooceny rozwoju partnerstw samorządowych

<http://samoocenapartnerstw.jst.org.pl>

Narzędzie do samooceny rozwoju partnerstw samorządowych

<http://samoocenapartnerstw.jst.org.pl>

Kryterium samooceny nr 5 - Integracja usług publicznych i infrastruktury w OF

Stadium 1	Stadium 2	Stadium 3	Stadium 4	Stadium 5
- Partnerzy zadeklarowali chęć współdziałania w celu integracji rozwoju lub koordynacji funkcjonowania infrastruktury technicznej i/lub społecznej na terenie OF*.	- Partnerzy zadeklarowali chęć współdziałania w celu integracji / koordynacji usług publicznych na terenie OF*; - Partnerzy są w trakcie przygotowania co najmniej 1 wspólnego projektu** budowy, modernizacji lub koordynacji funkcjonowania infrastruktury technicznej i/lub społecznej w OF.	- Partnerzy rozpatrując możliwości integracji / koordynacji usług, przeanalizowali parametry jakościowe i ilościowe przynajmniej 1 podstawowej usługi publicznej *, dostarczanej przez jednostki samodzielnie; - Partnerzy przygotowali i realizują przynajmniej 1 wspólny projekt** budowy lub modernizacji lub koordynacji funkcjonowania infrastruktury technicznej / społecznej w OF. Projekt przewidziano w dokumentach strategicznych partnerstwa.	- Partnerzy powierzyli realizację przynajmniej 1 podstawowej usługi publicznej * wybranemu podmiotowi (jednemu z partnerów, lub wspólnie wybranej / utworzonej instytucji), w oparciu o uzgodnione parametry jakościowe; - Jakość przynajmniej 1 powierzonej usługi jest poddawana monitoringowi i podlega ocenie przez odbiorców (z wykorzystaniem różnych dostępnych narzędzi); - Partnerzy przygotowali i realizują przynajmniej 2 wspólne projekty** budowy, modernizacji lub koordynacji funkcjonowania infrastruktury technicznej / społecznej w OF. Projekty te przewidziano w dokument. strategicznych partnerstwa.	- Partnerzy powierzyli realizację przynajmniej 2 podstawowych usług publicznych * wybranemu podmiotowi (jednemu z partnerów, lub wspólnie wybranej / utworzonej instytucji), w oparciu o uzgodnione parametry jakościowe; - Jakość przynajmniej 2 powierzonej usług jest poddawana monitoringowi i podlega ocenie przez odbiorców, z wykorzystaniem różnych dostępnych narzędzi; - Partnerzy zrealizowali i rozliczyli przynajmniej 3 wspólnych projektów** budowy, modernizacji lub koordynacji infrastruktury technicznej / społecznej w OF. Projekty te przewidziano w dokumentach strategicznych partnerstwa.

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

Dziękuję za uwagę

Tomasz Potkański
Związek Miast Polskich

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

